

Bruxelles, den 19.12.2018
COM(2018) 787 final/2

ANNEX

This document corrects document COM(2018) 787 final of 27.11.2018
Concerns all language versions.
The title of the annex is concerned.
The text shall read as follows:

BILAG

til

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET om den seneste udvikling for så vidt angår euromønter

DA

DA

BILAG

Del 1 Sammenfatning af interessenthøringen om 1- og 2-centmønter afholdt i november/december 2017

A. Baggrund

Ved e-mail af 9. november 2017 informerede Kommissionen interessenter i EU's euromønter om en elektronisk spørgeundersøgelse, der blev lanceret samme dag, om omkostningerne ved og brugen af 1- og 2-centmønter. Interessenterne blev bedt om at besvare spørgeskemaet. Spørgsmålene i undersøgelsen var skræddersyet til interessenternes forskellige roller i pengeomløbet for 1- og 2-centmønter.

Følgende interessenter blev anmodet om at svare:

- euroområdet nationale myndigheder som de lovmæssige udstedere af euromønter
- medlemsstater uden for euroområdet (med en undtagelse eller fravalg)
- Den Europæiske Centralbank
- de nationale centralbanker i euroområdet
- europæiske producenter af euromønter
- alle relevante europæiske sammenslutninger: tre bankforbund, en sammenslutning af virksomheder, der håndterer kontanter, to detailhandelsorganisationer og to forbrugersammenslutninger.

Svarfristen blev forlænget én gang. I sidste ende havde interessenterne indtil den 31. december 2017 til at komme med bidrag.

B. Svarprocent

Næsten alle offentlige interessenter besvarede spørgeskemaet. Alle private banker og eurosammenslutninger svarede.

Der var ingen bidrag fra europæiske detailhandlere eller europæiske forbrugerorganisationer. Men 12 nationale detailhandelsorganisationer besvarede spørgeundersøgelsen, sandsynligvis fordi de modtog oplysninger fra deres europæiske sammenslutning. EU's forbrugersammenslutning anførte, at den hverken havde oplysninger eller beviser vedrørende de faktiske omstændigheder, som de forelagte spørgsmål omhandlede.

Ikke alle offentlige og private interessenter besvarede alle spørgsmålene.

C. Sammendrag og analyse af interessentgruppens svar

1. Lovlige udstedere

To lovlige udstedere rapporterede, at anskaffelsesomkostningerne for 1- og 2-centmønter var faldet, mens tre lovlige udstedere angav, at omkostningerne var steget.

Tre lovlige udstedere bemærkede, at de kunne anskaffe 1- og 2-centmønter til under pålydende værdi. Indkøb synes i de fleste tilfælde at gøre det dyrere at anskaffe 1- og 2-centmønter. Samlet svinger omkostningerne ved anskaffelse af 1- og 2-centmønter for alle lovlige udstedere mellem 0,9 og 2,0 eurocent.

2. Medlemsstater uden for euroområdet

Fire medlemsstater, der ikke deltager i euroen (endnu), besvarede spørgeskemaet. To af dem har nationale mønter i omløb med en pålydende værdi under 1 eurocent. Ved overgangen til euroen vil medlemsstaterne foretrække, at 5-eurocentmønten er den laveste eurocentmønt.

3. ECB og nationale centralbanker fra euroområdet

ECB udtalte, at den potentielle afskaffelse af 1- og 2-centmønter og indførelse af et system med afrunding af det endelige beløb til nærmeste 5 cent ved kontant betaling ikke ventedes at have nogen væsentlig indvirkning på prisstabiliteten.

13 nationale centralbanker besvarede undersøgelsen. Samlet set er returneringen af 1- og 2-centmønter til de nationale centralbanker lav på grund af dårligt omløb – af årsager, der har at gøre med transportomkostninger, geografi og i visse tilfælde deres politikker om deponering af mønter, selv om gebyrerne for dette ikke varierer efter pålydende værdi.

4. Europæiske møntanstalter

Syv møntanstalter, der producerer euromønter, besvarede spørgeskemaet. Fire anførte, at de ikke kunne producere 1-centmønter under den pålydende værdi, og for nogle af dem gælder dette også 2-centmønter. Nogle møntanstalter anførte, at det aldrig havde været muligt at producere mønter til under den pålydende værdi, selv når produktions- og metalomkostninger var lavere. Nogle få møntanstalter håber på at sænke omkostningerne ved 1- og 2-centmønter ved hjælp af de aftalte omkostningsbesparende foranstaltninger fra 2018.

I de fleste tilfælde ville afskaffelsen af 1- og 2-centmønter have begrænsede eller ingen virkninger for bemanningen hos møntanstalten. Antallet af ansatte for disse mønter er generelt meget lille undtagen i én medlemsstat, hvor jobs i produktionen af blanketter, emballering, oplagring og genanvendelse er indregnet.

Én møntanstalt antyder, at 1- og 2-centmønter i alle tilfælde er kritiske set ud fra et miljømæssigt perspektiv.

Én møntanstalt rapporterede, at en række møntanstalters fælles indkøb af blanketter var slået fejl.

5. Virksomheder, der håndterer kontanter

Det fremgår, at virksomheder, der håndterer kontanter erhvervsmæssigt (virksomheder, der håndterer mønter/pengetransportvirksomheder), er uenige om fordelene ved 1- og 2-centmønter og fremtiden for disse. Returnering af 1- og 2-centmønter til virksomheder, der håndterer kontanter, synes i nogle tilfælde at være reduceret over tid. Der blev ikke givet nogen antydning af tendenser i prisudviklingen for håndtering af 1- og 2-centmønter.

6. Forretningsbanker

Fire nationale forretningsbanker, herunder to fra samme land, svarede direkte.

Der syntes ikke at være nogen forskel i vilkår og gebyrer for indsættelse i henhold til pålydende værdi.

Banker i én medlemsstat i euroområdet synes at have store lagre af 1- og 2-centmønter. Én bank oplevede stigende efterspørgsel efter disse mønter, men kun få indskud. En anden oplyste, at hævnings- og indskud af 1- og 2-centmønter var aftagende.

Tre banker mener ikke, at omløbet af 1- og 2-centmønter er faldet i forhold til omløbet af mønter med andre pålydende værdier.

Ifølge bankerne har kundeprofilen for 1- og 2-centmønter ikke ændret sig.

Der var blandede meninger om prisfastsættelsestendensen for kontanttjenester i bankerne.

7. Detailhandlere

12 nationale detailhandelsorganisationer besvarede spørgeundersøgelsen (via deres europæiske sammenslutning). Synspunkter om prisændringer og traditionen for afrunding af det endelige beløb varierer meget: Nogle detailhandlere anførte, at kunderne slet ikke var enige om afrunding, og at nogle kunder ville betale mere, og nogle ville betale mindre (men dette udjævnedes sig over tid); Én enkelt sagde, at detailhandlerne *altid* afrundede det endelige beløb nedad.

To detailhandelsorganisationer ville ikke udelukke at hæve enkelte priser, hvis der blev indført afrunding. Syv detailhandlere anførte klart, at de ikke ville indføre en enkeltstående prisstigning, hvis der blev indført afrunding.

Én detailhandelsorganisation frygter, at hvis der kun afrundes ved kontant betaling, vil kunderne bestemme, hvilket betalingsmiddel der skal anvendes, afhængigt af om det afrundede beløb (kontant betaling) eller det nøjagtige beløb (elektronisk betaling) er lavere. Dette vil forsinke betalingen ved kasseapparaterne.

Nogle detailhandelsorganisationer påpegede, at 1- og 2-centmønter stadig ville være vigtige for fødevarerpriser.

To detailhandlere opfordrede åbent til at afskaffe 1- og 2-centmønter.

8. Forbrugere

Den europæiske forbrugersammenslutning påpegede, at der ikke er blevet indsamlet nok bevismateriale om emnet, og at forbrugerne som et generelt princip bør kunne vælge et betalingsinstrument, der afspejler deres individuelle præferencer.

Del 2 Drøftelser i ekspertgrupper (2013 – efteråret 2017)

Efter Kommissionens første meddelelse om euromønter (2013) og indførelsen af regler om afrunding i yderligere tre deltagende medlemsstater har flere af Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med eurokontanter, (lejlighedsvis) drøftet fremtiden for 1- og 2-centmønter. De grupper, som er mest involveret, var dem, som mødes jævnligt¹, såsom:

- brugergruppen for eurokontanter, som ser på brugen af eurokontanter (både mønter og sedler) fra borgernes og detailhandlernes perspektiv
- underudvalget for euromønter, som vurderer effektiviteten og de politiske aspekter af euromønter
- møntdirektøernes arbejdsgruppe, som har et teknisk syn på euromønter
- og udvalget om grænseoverskridende landevejstransport af eurokontanter, som vurderer, hvordan man kan opretholde fælles spilleregler for erhvervsmæssig håndtering af kontanter på tværs af euroområdet.

Emnet blev ligeledes drøftet med eksperter på ad hoc-møder, f.eks. om omfanget og virkningerne af eurosedler og -mønter som lovligt betalingsmiddel (2014).

Afhængigt af deres foretrukne politiske fokus og rolle i kontantomløbet har nogle ekspertgrupper en naturlig mindre interesse i 1- og 2-centmønter end andre. Samlet set var der forskellige holdninger (selv i samme gruppe), men der fremkom dog to hovedsynspunkter: Det ene har fokus på omkostningerne ved pengeomløbet og de finansielle aspekter af at udstede 1- og 2-centmønter, mens andre fokuserer mere på, hvordan kunderne ville reagere på, at de blev taget ud af omløb, og hvordan detailhandlerne ville tilpasse sig til det.

Mens den første tilgang retter sig mere mod øjeblikkelig afvikling af 1- og 2-centmønter, når den anden frem til en mere forsigtig konklusion. Uanset de nærmere omstændigheder og under hensyntagen til begge hovedsynspunkter kan der udledes følgende konklusioner.

1. Der er en fælles forståelse i grupperne for, at det er problematisk at fortsætte med at udstede 1- og 2-centmønter, fordi produktionsomkostningerne er høje, og fordi disse små værdiers omløb ikke er effektivt.
2. Eventuelle politiske tiltag vedrørende 1- og 2-centmønter (for at ophøre eller fortsætte med at udstede mønter) bør baseres på en samlet vurdering af situationen under hensyntagen til alle relevante aspekter og med effektiv oplysning af offentligheden.

* * *

¹ Ekspertgrupperne mødes fra hver 4. måned til hvert 2. år, afhængigt af gruppen.